

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

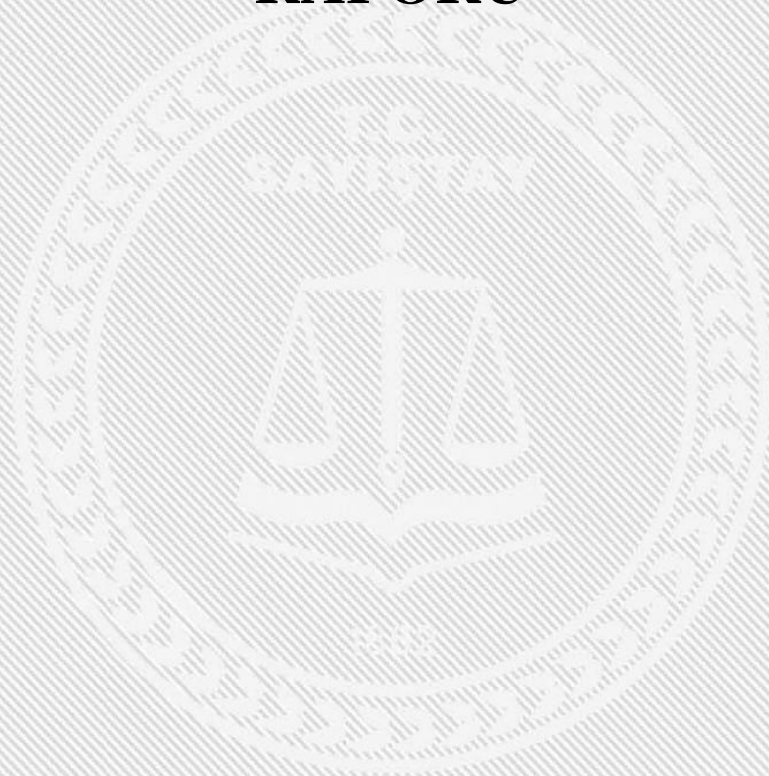
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Eylül 2019

İÇERİK

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	26
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	42

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	7
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	10
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	10
8.	EKLER.....	20

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2018 Yılı Bütçe Gider Gerçekleşmeleri (TL)	4
Tablo 2: 2018 Yılı Bütçe Gelir Gerçekleşmeleri (TL)	4
Tablo 3: ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ 2018 YIL SONU BÜTÇE GİDERLERİNİN EKONOMİK SINIFLANDIRILMASI TABLOSU	4
Tablo 4: ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ 2018 YIL SONU BÜTÇE GELİRLERİNİN EKONOMİK SINIFLANDIRILMASI TABLOSU	6
Tablo 5: FALİYET SONUÇLARI TABLOSU	20
Tablo 6: BİLANÇO	21

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması ;
2. Tamamlanan Bilimsel Araştırma Projelerindeki Taşınırların, Proje Personelinin Üzerinde Kalması;
3. İç Kontrol Sisteminin Kurulması, Uygulanması, İzlenmesi ve Geliştirilmesi Yönünde, Yürürlükteki İç Kontrol Mevzuatı Gereklerrinin Tam Olarak Yerine Getirilmemesi,
4. BAP Kapsamında Verilen Avansların Zamanında Kapatılmaması ;

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Çukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi 13 Şubat 1969 tarih ve 1099 sayılı, Tıp Fakültesi ise 12 Nisan 1972 tarih ve 1578 sayılı kanunlarla sırasıyla Ankara ve Atatürk Üniversitelerine bağlı olarak 30.11.1973 tarihinde çıkan 1786 sayılı Kanun ile birleştirilmesi sonucu kurulmuştur.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 12'nci maddesine göre; Yükseköğretim kurumlarının görevleri;

“a-Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b-Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insan gücü yetiştirmek,

c-Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d-Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e-Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f-Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g-Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h-Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

ı-Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.”

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Çukurova Üniversitesi'nin yönetim ve organizasyonu 2547 sayılı Yasa hükümlerine göre belirlenmiştir. Üniversitenin yönetim organları Rektör, Üniversite Senatosu ve Üniversite Yönetim Kuruludur.

Çukurova Üniversitesi 2018 yılı itibariyle; 18 Fakülte, 4 Enstitü, 4 Yüksekokul, 12 Meslek Yüksek Okulu, 1 Devlet Konservatuvarı ve 37 Araştırma ve Uygulama Merkezi ile eğitim, öğretim ve araştırma faaliyetlerini yürütmektedir. Çukurova Üniversitesi'nde 2.235 akademik, 2.934 idari personel görev yapmakta; 46.549'u lisans ve ön lisans, 8.223'ü yüksek lisans ve doktora olmak üzere toplam 54.772 öğrenci eğitim ve öğretim görmektedir

Üniversite İdari örgütünün başında bir genel sekreter bulunmakta olup, genel sekreterliğe bağlı daire başkanlıkları, müdürlükler, hukuk müşavirliği bulunmaktadır. Her fakülte, yüksekokul ve enstitüde Dekan / Müdüre bağlı fakülte / enstitü / yüksekokul sekreterleri bulunur.

Anayasa'nın 130'uncu maddesine göre üniversitelerin hazırladığı bütçeler; Yükseköğretim Kurulunca tetkik ve onaylandıktan sonra Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konulmaktadır.

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile Yükseköğretim Kurulu kurulmuştur.

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran, Yükseköğretim Kuruluna bağlı bir kurul olan Yükseköğretim Denetleme Kuruludur.

Üniversitelerarası Kurul akademik bir organ olup yükseköğretim planlaması çerçevesinde, üniversitelerin eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerini

koordine etmek, uygulamaları değerlendirmek, Yükseköğretim Kuruluna ve üniversitelere önerilerde bulunmak, teşkilat ve kadro yönünden ve Yükseköğretim Kurulu kararları doğrultusunda üniversitelerin öğretim üyesi ihtiyacını karşılayacak önlemleri teklif etmek, üniversitelerin tümünü ilgilendiren eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri ile ilgili yönetmelikleri hazırlamak veya görüş bildirmek, aynı veya benzer nitelikteki fakültelerin ya da üniversitelere veya fakültelele bağlı diğer yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretimine ilişkin ilkeler ve süreler arasında uyum sağlamak, doktora ile ilgili esasları tespit etmek ve yurt dışında yapılan doktoraları, doçentlik ve profesörlük unvanlarını değerlendirmek, doçentlik başvurularında ilgili bilim veya sanat alanında jüriler oluşturarak adayların yayın ve çalışmalarını Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esas ve usuller kapsamında değerlendirip, yeterli yayın ve çalışmaya sahip olan adaylara doçentlik unvanı vermek görevlerini yürütmektedir.

1.3. Mali Yapı

Çukurova Üniversitesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli “II sayılı Cetvel” de yer alan kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Özel bütçeli bir idare olan Çukurova Üniversitesinde, Tahakkuk Esaslı Devlet Muhasebe Sistemi kullanılmaktadır. Üniversite, muhasebe işlemlerini Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’ne tabi olarak yürütmektedir. Bu bağlamda ürettiği mali tablolar, adı geçen Yönetmeliği’n 539’uncu maddesinde geçen cetvel ve tablolardan oluşmaktadır. Özel bütçe muhasebe işlemleri için Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi kullanılmaktadır.

Çukurova Üniversitesinin Döner Sermaye İşletmesi ve İktisadi İşletmesi mevcuttur.

Üniversitenin 2018 yılında bütçe kanunu ile verilen toplam ödeneği 532.873.000-TL dir. Yıl içerisinde 93.594.758,73-TL eklenmiş, 21.871.091,92-TL ise düşülmüştür. Neticede kullanılabilir bütçe ödeneği 604.596.666,81-TL olmuştur. Bu tutarın 579.376.757,77 -TL’si harcanmıştır. Bu durumda bütçe gerçekleşme oranı %95,83 dir. Başlangıç Ödeneğine (KBÖ) göre bütçe gerçekleşme oranı % 109 dur.

Bütçede 532.873.000-TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulama sonucunda 563.964.089,22 -TL net gelir elde edilmiştir. Gelir gerçekleşme oranı %106 olmuştur.

Çukurova Üniversitesinin 2018 mali tablolarına göre gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2018 Yılı Bütçe Gider Gerçekleşmeleri (TL)

Açıklama	Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)	KBÖ ye göre bütçe gerçekleşme oranı (%)
Bütçe Giderleri Toplamı	532.873.000	604.596.666,81	579.376.757,77	95,83	109

Tablo 2: 2018 Yılı Bütçe Gelir Gerçekleşmeleri (TL)

Açıklama	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
Bütçe Gelirleri Toplamı	532.873.000	563.964.089,22	106

Kurumun 2018 yılı gerçekleşen Faaliyet Gelirleri Toplamı 606.202.884 TL, Faaliyet Giderleri Toplamı 532.061.130 TL dir.

Tablo 3: ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ 2018 YIL SONU BÜTÇE GİDERLERİNİN EKONOMİK SINIFLANDIRILMASI TABLOSU

Ekonomik Kodlar	BÜTÇE GİDERİNİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
830	BÜTÇE GİDERLERİ HESABI	579.376.757,77
830 01	PERSONEL GİDERLERİ	343.265.663,77
830 01 01	MEMURLAR	309.497.350,16
830 01 02	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	8.947.382,42
830 01 03	İŞÇİLER	19.843.169,84
830 01 04	GEÇİCİ PERSONEL	3.449.357,74
830 01 05	Diğer Personel	1.528.403,61
830 02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	56.662.558,18
830 02 01	Memurlar	50.261.320,86

830	02	02	Sözleşmeli Personel	1.846.568,99
830	02	03	İşçiler	4.012.828,86
830	02	04	Geçici Personel	483.122,82
830	02	05	Diğer Personel	58.716,65
830	03		Mal ve Hizmet Alım Giderleri	47.929.136,92
830	03	01	Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	40.364,26
830	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	32.483.814,97
830	03	03	Yolluklar	1.386.067,67
830	03	04	Görev Giderleri	650.630,24
830	03	05	Hizmet Alımları	7.549.891,52
830	03	06	Temsil ve Tanıtma Giderleri	45.347,45
830	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	4.251.999,78
830	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	1.521.021,03
830	05		Cari Transferler	16.949.272,79
830	05	01	Görev Zararları	9.255.920,95
830	05	02	Hazine Yardımları	3.996.000,00
830	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	2.278.468,50
830	05	04	Hane Halkına Yapılan Transferler	1.387.990,87
830	05	06	Yurtdışına Yapılan Transferler	30.892,47
830	06		Sermaye Giderleri	114.570.126,11
830	06	01	Mamul Mal Alımları	42.200.749,00
830	06	03	Gayri Maddi Hak Alımları	236.196,52
830	06	05	Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	52.817.162,24
830	06	07	Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	19.316.018,35

BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI:**579.376.757,77**

Tablo 4: ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ 2018 YIL SONU BÜTÇE GELİRLERİNİN EKONOMİK SINIFLANDIRILMASI TABLOSU

Ekonomik Kodlar			BÜTÇE GELİRİNİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
800			BÜTÇE GELİRLERİ HESABI	563.964.089,22
800	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	23.479.236,94
800	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	19.655.423,65
800	03	06	Kira Gelirleri	3.823.813,29
800	04		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	506.245.021,66
800	04	02	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve	499.150.000,00
800	04	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	5.482.677,26
800	04	05	Proje Yardımları	1.612.344,40
800	05		Diğer Gelirler	34.239.830,62
800	05	01	Faiz Gelirleri	901.508,03
800	05	02	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	17.925.143,14
800	05	03	Para Cezaları	119.838,60
800	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	15.293.340,85

NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI :**563.964.089,22**

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Üniversitenin mali raporlama sürecine ilişkin hükümler, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yer almaktadır.

Üst yönetici ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, her yıl faaliyet raporu hazırlanmaktadır. Üst yönetici, harcama yetkilileri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını esas alarak, İdaresinin faaliyet sonuçlarını gösteren İdare Faaliyet Raporunu düzenleyerek kamuoyuna açıklamaktadır. Ayrıca İdare Faaliyet Raporunun birer örneği, Sayıştaya ve Cumhurbaşkanlığına gönderilmektedir.

Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi

tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Üniversitede hazırlanan cetvel ve belgeler, izleyen malî yılın Mayıs ayının on beşine kadar ilgili bakan (Millî Eğitim Bakanı) ve üst yönetici tarafından imzalanmış olarak dört nüsha halinde Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmektedir.

Ayrıca, Kuruma ilişkin mali istatistikler de yine 5018 sayılı Kanun kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli ,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, Kurumun tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların

kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi,

belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Çukurova Üniversitesinde iç kontrol sistemiyle ilgili yapılandırma çalışmalarının halen devam ettiği ancak eksikliklerin olduğu tespit edilmiştir

Kurumda iç kontrol sistemi yapılandırma çalışmaları sonucunda;

-Çukurova Üniversitesi Rektörlüğünden alınan 28.02.2014 tarih ve 211 sayılı olur ile Rektör Yardımcısı Başkanlığında İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulduğu,

-İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından revize edilen Çukurova Üniversitesi İç Kontrol Uyum Eylem Planının, 09.01.2015 tarihli Rektörlük Onayı ile yürürlüğe konulduğu,

-Strateji Daire Başkanlığı tarafından Çukurova Üniversitesi Organizasyon Şeması oluşturulduğu ve KİOS sistemine girildiği, (*“KİOS” kamu idarelerinin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında stratejik yönetim, süreç yönetimi, iç kontrol, performans yönetimi ve iç denetim faaliyetlerinin etkin ve verimli yönetilmesine yönelik bir yazılım çözümüdür.*)

-Birimlerden gelen personel bilgi formları ile KİOS sisteminde toplam 3.096 personel kaydı gerçekleştirildiği; Her personel için kadro ve görev unvanı tanımlandığı,

-İş akış süreçleri taslak listesi güncellenerek KİOS sistemine girildiği,

-Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yılda bir kez olmak üzere “Eylem Planı Gerçekleşme Raporu” hazırlandığından Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderildiği,

-2017-2018 dönemi için İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı revize çalışmaları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu Komisyonu tarafından yeni dönem için tamamlandığı ve 29.05.2017 tarih ve 74205 sayılı Rektörlük Onayı ile yürürlüğe konulduğu,

Görölmüş olup iç kontrol sisteminin yapılandırılmasına ilişkin temel çalışmalar genel olarak tamamlanmış olmakla birlikte, İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planında yer alan faaliyetlerden özellikle;

-Eğitim ihtiyacına yönelik bir analiz yapılmayıp ve herhangi bir eğitim düzenlenmediği,

-İzleme ve Yönlendirme Kurulu toplanmadığı ve değerlendirme yapılmadığı,

-İş süreçleri esas alınarak her birimde odak gruplarının oluşturularak risklerin belirlenmesi, analiz edilmesi ve değerlendirilmesi çalışmalarının tamamlanmadığı,

-Risklerin önceliklendirilmediği,

-Göze alınan risk düzeylerinin/Risk iştahının belirlenmediği

-Risklerin karşılama (riske cevap vermek) yönteminin belirlenmediği,

-Kontrol faaliyetlerinin belirlenmediği,

-Eylem Planında öngörülen faaliyet ve düzenlemelerin gerçekleşme sonuçları, idarelerin strateji geliştirme birimleri tarafından en az altı ayda bir olmak üzere düzenli olarak izlenip, değerlendirilerek eylem planı formatında üst yöneticiye raporlanması gerekirken yapılmadığı,

-Görevden ayrılan personele, iş ve işlemlerinin durumunu gösterir bir rapor hazırlanmadığı,

Tespit edilmiştir.

Dolayısıyla, iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki iç kontrol mevzuatı gereklerinin tam olarak yerine getirilmediği düşünülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çukurova Üniversitesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması ;

Çukurova Üniversitesinin, Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları ve

diğer ödemelerden kaynaklanan SGK borçları olduğu anlaşılmıştır

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 4'üncü maddesinin birinci, dördüncü ve sekizinci fıkraları gereğince faturalı alacaklar olarak tabir edilen, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun 89, Ek 4, Ek 68, ve Ek 71'inci maddelerinde düzenlenen emekli ikramiyesi, emekli/adi malullük/vazife malullüğü aylığı alanların ölümü halinde ödenen ölüm yardımı, emekli veya yetimlerine ödenen makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan alacakların takip ve tahsil işlemleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından gerçekleştirilmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara ilişkin Genel Yazı'da; faturalı alacakların Kurumca ilgisine ödendiği tarihte ilgili kamu idarelerine borç tahakkuk ettirilerek Mali Otomasyon Sistemi Projesi (MOSİP) ile görüntüleneceği, kamu idarelerince her ay bir önceki aya ait borç olup olmadığının sistem üzerinden sorgulanarak borç bulunması halinde, ödemenin yapıldığı tarihi izleyen iki ay içerisinde anlaşmalı bankalara ödeneceği, süresinde ödenmeyen faturalı alacaklar ile ilgili 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme faizi uygulanacağı belirtilmiştir.

MOSİP Bilgi Sisteminde bulunan verilerine göre Çukurova Üniversitesi'nin 2018 yılı sonu itibariyle tahakkuk etmiş 69.188.153 TL tutarında faturalı SGK borcu bulunmaktadır. Bu tutarın 2014-2018 yıllarına ait olduğu anlaşılmaktadır. 2018 yılı içinde ise 2014 öncesi döneme ait toplam 1.339.513,81 TL ödeme yapıldığı anlaşılmaktadır.

Kamu İdaresinin SGK'ya borçlarını zamanında ödeyememesinin temel sebebi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile İdarenin ilgili bütçe tertiplerine yeterli ödenek konmamasıdır. Dolayısıyla bütçe uygulamalarının sonucu olarak Kamu İdaresi, ödenek verildikçe başka bir kamu idaresine borçlarını gecikme cezasıyla birlikte ödemek zorunda kalabilmektedir.

Kamu İdaresinin ödeyeceği yükümlülükleri olmasına rağmen bu bilgilerin faaliyet raporlarına ve mali tablolara yansımaması diğer bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler için 368 ve 468 Hesapları, bu hesapların kullanılmaması halinde ise 379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabının kullanılmasına cevaz veren hükümler bulunmakta olup Kamu İdaresinin bu hesaplara herhangi bir kayıt yapmadığı görülmüştür.

Üniversitenin ilgili mali yılına ait ve gelecek yıllarda ödemekle yükümlü olduğu

borçlarıyla ilgili bilgilerin mali tablolara yansımaması, 5018 sayılı Yasa ve bu Yasa temel alınarak yapılan tüm düzenlemelerin amacına ters düşmekte, şeffaf ve hesap verebilir bir kamu mali yönetim sistemi kurma ve geliştirme ilkeleri ile çelişmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemiz Strateji ve Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından 14.05.2019 tarihinde Mali Otomasyon Sisteminden (MOSİP) sorgulama yapılmış ve güncel borç tutarı 14.05.2019 tarihli ve 9689 yevmiye numaralı Muhasebe İşlem Fişi İle (Ek:Muhasebe İşlem Fişi) 368 Vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler hesabına alınmıştır. Bundan sonraki süreçte her ayın başında MOSİP den borç sorgulaması yapılarak 368 Vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler hesabında yer alan tutar güncellenecektir." Denilmektedir

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında "Bundan sonraki süreçte her ayın başında MOSİP den borç sorgulaması yapılarak 368 Vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler hesabında yer alan tutar güncellenecektir." Denilmektedir.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Tamamlanan Bilimsel Araştırma Projelerindeki Taşınırın, Proje Personelinin Üzerinde Kalması;

Tamamlanan Bilimsel Araştırma Projelerindeki taşınırın, proje personelinin üzerinde kaldığı tespit edilmiştir.

5018 Sayılı Kanun'un Hesap verme sorumluluğu başlıklı 8'inci maddesinde;

'Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.'

Denilmektedir.

Bilimsel araştırma projeleri için ayrılan kamu kaynaklarının verimli kullanılmasını sağlamak gerekmektedir. Aksi takdirde bilime, teknolojiye ve ülke kalkınmasına katkı sağlayabilecek birçok proje için daha az kaynakla yetinilmek zorunda kalınacaktır.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmeliğin "Muhasebeleştirme İşlemleri ve Belgeleri" başlıklı 15'inci maddesinin üçüncü fıkrasında;

"Satın alınan taşınır mallar "Taşınır İşlem Fişi "düzenlenerek kurumun envanter kayıtlarına alınır.Bu kapsamda edinilen dayanıklı taşınırlar bunları kullanacak proje yürütücüsüne yada belirleyeceği kişiye "Taşınır Teslim Belgesi" ile teslim edilir."

Denilmektedir.

Çukurova Üniversitesi'nde alınan demirbaş niteliğindeki her türlü teçhizat ilgili akademik birim adına kaydedilerek proje yürütücüsünün kullanımına tahsis edilmektedir. Proje bitiminde sonuç raporu verilen makine ve teçhizatın daha yaygın kullanımını açısından Üniversite içindeki ilgili bir laboratuvara veya ihtiyaç duyulan başka bir proje yürütücüsüne verilmesi mümkün olmakla beraber ,yapılan incelemede bu yola başvurulmadığı anlaşılmıştır. Oysa bu alanda yapılacak alımlarda muhtemel mükerrerlikleri önlemek, elde olan cihazlardan maksimum faydayı sağlamak ve bu cihazların kullanımını yaygınlaştırmak üzere proje bitiminde kullanıcıları tarafından ambara iade edilmelidir. Nitekim Üniversiteler, Ülke kalkınması için zaruri bir faaliyet olan ar-ge faaliyetlerinin en önemli bileşenlerinden birini oluşturmakta, bu kapsamda araştırma amaçlı altyapı oluşturmak için söz konusu kamu idarelerince önemli miktarlarda kaynak kullanılmaktadır.

Dolayısıyla, BAP projelerini takip eden birim, tamamlanan projeleri, projenin fiilen yürütüldüğü birime bildirmelidir. Projenin fiilen yürütüldüğü birim taşınır kayıt yetkilisi, proje kapsamında alınan taşınırları, ilgili proje personelinin kullanımından alarak ihtiyaç olan başka bir yere/kişiye tahsis veya ambara tekrar giriş kaydı yapılmasını sağlamalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinatörlüğü tarafından desteklenen projeler kapsamında alınan demirbaşlar, satın alma işleminin tamamlanmasının ardından yürütücünün bağlı olduğu harcama birime devir yapılmaktadır.

Üniversite dâhilinde yer alan tüm birimler tarafından yapılan başvurular Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinatörlüğü tarafından değerlendirilmekte ve uygun projeler desteklenmektedir. Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) mali kaynaklarının etkili ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılabilmesi için Projeler kapsamında istenilen makine teçhizat taleplerinin, ilgili birimde bulunması daha önceden Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) desteği ile alınmış olması durumları dikkate alınarak Komisyon tarafından proje kapsamından çıkarılmakta ve desteklenmemektedir. Ayrıca Araştırmacı Proje Süreçleri Yönetim Sisteminde Araştırmacıların üzerindeki demirbaş bilgileri kontrol edilmekte proje teklifleri değerlendirilmesi aşamasında dikkate alınmaktadır.

Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinatörlüğü tarafından desteklenen projelerin süresi ek sürelerle beraber toplam 36 aya kadar çıkabilmektedir. Verilen bir proje kapsamında alınarak demirbaş kaydına giren taşınırlardan kişisel kullanıma uygun olan

(Bilgisayar, Hard disk gibi) ve değişen teknoloji ile zaman içinde kullanımdan düşecek olanların proje yürütücüsünün kullanımından alınarak ambara çekilmesi ekonomik olmaktan ziyade demirbaşın kullanım ömrünü hızlıca tamamlamasına sebep olacaktır. Bununla birlikte, Üniversitemiz Araştırmacılarının genel kullanımına uygun olan taşınırların (Mikroskop, Dron, gibi) proje sonunda ilgili proje yürütücüsünün kullanımından alınarak rapor doğrultusunda, ihtiyaç duyulacak diğer araştırma projelerinde kullanılması sağlanacaktır. "Denilmektedir.

Sonuç olarak Üniversitemiz Araştırmacılarının genel kullanımına uygun olan taşınırların (Mikroskop, Dron, gibi) proje sonunda ilgili proje yürütücüsünün kullanımından alınarak rapor doğrultusunda, ihtiyaç duyulacak diğer araştırma projelerinde kullanılması sağlanacaktır. "Denilmektedir.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: İç Kontrol Sisteminin Kurulması, Uygulanması, İzlenmesi ve Geliştirilmesi Yönünde, Yürürlükteki İç Kontrol Mevzuatı Gereklilerinin Tam Olarak Yerine Getirilmemesi,

Çukurova Üniversitesinde iç kontrol sistemiyle ilgili yapılandırma çalışmalarının halen devam ettiği ancak eksikliklerin olduğu tespit edilmiştir

Kurumda iç kontrol sistemi yapılandırma çalışmaları sonucunda;

-Çukurova Üniversitesi Rektörlüğünden alınan 28.02.2014 tarih ve 211 sayılı oluru ile Rektör Yardımcısı Başkanlığında İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulduğu,

-İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından Revize edilen Çukurova Üniversitesi İç Kontrol Uyum Eylem Planının, 09.01.2015 tarihli Rektörlük Onayı ile yürürlüğe konulduğu,

-Strateji Daire Başkanlığı tarafından Çukurova Üniversitesi Organizasyon Şeması oluşturulduğu ve KİOS sistemine girildiği, ("*KİOS*" kamu idarelerinin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında stratejik yönetim, süreç yönetimi, iç kontrol, performans yönetimi ve iç denetim faaliyetlerinin etkin ve verimli yönetilmesine yönelik bir yazılım çözümüdür.)

-Birimlerden gelen personel bilgi formları ile KİOS sisteminde toplam 3.096 personel kaydı gerçekleştirildiği; Her personel için kadro ve görev unvanı tanımlandığı,

-İş akış süreçleri taslak listesi güncellenerek KİOS sistemine girildiği,

-Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yılda bir kez olmak üzere ‘‘Eylem Planı Gerçekleşme Raporu’’ hazırlandığı ardından Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderildiği,

-2017-2018 dönemi için İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı revize çalışmaları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu Komisyonu tarafından yeni dönem için tamamlandığı ve 29.05.2017 tarih ve 74205 sayılı Rektörlük Onayı ile yürürlüğe konulduğu,

Görölmüş olup iç kontrol sisteminin yapılandırılmasına ilişkin temel çalışmalar genel olarak tamamlanmış olmakla birlikte, İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planında yer alan faaliyetlerden özellikle;

-Eğitim ihtiyacına yönelik bir analiz yapılmayıp ve herhangi bir eğitim düzenlenmediği,

-İzleme ve Yönlendirme Kurulu toplanmadığı ve değerlendirme yapılmadığı,

-İş süreçleri esas alınarak her birimde odak gruplarının oluşturularak risklerin belirlenmesi, analiz edilmesi ve değerlendirilmesi çalışmalarının tamamlanmadığı,

-Risklerin önceliklendirilmediği,

-Göze alınan risk düzeylerinin/Risk iştahının belirlenmediği

-Risklerin karşılanma (riske cevap vermek) yönteminin belirlenmediği,

-Kontrol faaliyetlerinin belirlenmediği,

-Eylem Planında öngörölen faaliyet ve düzenlemelerin gerçekleşme sonuçları, idarelerin strateji geliştirme birimleri tarafından en az altı ayda bir olmak üzere düzenli olarak izlenip, değerlendirilerek eylem planı formatında üst yöneticiye raporlanması gerekirken yapılmadığı,

-Görevden ayrılan personele, iş ve işlemlerinin durumunu gösterir bir rapor hazırlanmadığı,

Tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kanunun ‘‘iç kontrolün amacı’’ başlıklı 56'ncı maddesinde;

‘‘a) Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlölüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,

b) Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini,

c) Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,

d) Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini,

e) (Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.) Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını, sağlamaktır. ”

Denilmektedir.

5018 sayılı Kanununun 11'inci maddesinde, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmeliğin 8'inci maddesinde ve Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğinde ;

"Üst yöneticilerin, mali yönetim ve kontrol sisteminin kurulması, işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden sorumlu oldukları ve bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirecekleri "

hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalar doğrultusunda Çukurova Üniversitesinin Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı çerçevesinde iş süreçleri esas alınarak risklerin belirlenmesi, analiz edilmesi ve değerlendirilmesi, risklerin önceliklendirilmesi, göze alınan risk düzeylerinin/risk iştahının belirlenmesi, risklerin karşılanması ve kontrol faaliyetlerinin belirlenmesi çalışmalarını yürütmesi gerekmektedir.

Tüm bu nedenlerle iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki iç kontrol mevzuatı gereklerinin tam olarak yerine getirilmediği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İç Kontrol Uyum Eylem Planı yılda bir kez olmak üzere eylem planı formatında değerlendirilerek Üniversitemiz Rektörüne arz edilmiş ve onayından sonra Maliye Bakanlığı E-SGB sistemine girişi yapılmıştır.

18 Aralık 2018 tarihli ve 21/05 sayılı senato kararı ile Çukurova Üniversitesi Hizmet İçi Eğitim Yönergesi yayınlanmış ve yürürlüğe girmiştir. Yönerge kapsamında Eğitim ihtiyacı Personel Daire Başkanlığı Eğitim Şube Müdürlüğü tarafından tespit edilip, karşılanacaktır.

2017-2018 dönemini kapsayan İç Kontrol Uyum Eylem Planı değerlendirmesi, İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından Mayıs ve Haziran ayı içerisinde yapılacaktır.

İş süreçleri bazında risklerin belirlenmesi, risk analizi ve değerlendirmesi, risklerin önceliklendirilmesi, göze alınan risk düzeyi/risk iştahının belirlenmesi, risklerin karşılanması ve kontrol faaliyetlerinin belirlenmesi çalışmalarına 2019 yılı içerisinde başlanılacaktır. Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi Cevabında özetle ; Bulguda belirtilen eksikliklerin bir kısmının giderildiğini kalanının ise önümüzdeki dönemde tamamlanacağını bildirmiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: BAP Kapsamında Verilen Avansların Zamanında Kapatılmaması ;

Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) kapsamında verilen avanslara ilişkin mahsup işlemlerinin zamanında yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmeliğin "Mali Hükümler" başlıklı 14' üncü maddesinin dört ve beşinci bendlerinde;

"(4) Ön ödeme limitleri, yılı merkezi yönetim bütçe kanununda iller için belirlenen parasal limitin on katıdır. Her bir harcama yetkilisi mutemedi aldığı avanstaki harcadığı tutarlara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri en çok iki ay, açılan kredilerden harcadığı tutarlara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ise en çok üç ay içerisinde muhasebe birimine vermekle yükümlüdür. Arkeolojik kazı ve alan araştırması gibi uzun süreli saha çalışması gerektiren projeler için Komisyonun onayı ile ön ödeme limitleri yukarıda belirtilen tutarın on katına kadar, ön ödemelerin kapatılma süresi ise altı aya kadar artırılabilir.

(5) Harcama yetkilisi mutemedi işin tamamlanmasından sonra veya mali yılın sonunda bu sürelerin dolmasını beklemeksizin avans veya kredi artığını iade etmek, henüz mahsubunu yaptırmadığı harcamalara ait belgeleri vermek ve varsa artan parayı muhasebe birimine iade etmek suretiyle mahsup işlemini gerçekleştirmek zorundadır. Bu şekilde mahsup işlemi yapılmadıkça aynı iş için yeniden avans verilemez, kredi açılmaz. Avansın verildiği tarihten önceki bir tarihte düzenlenmiş harcama belgeleri avansın mahsubunda kullanılamaz."

Denilmektedir.

Yapılan inceleme sonucunda Çukurova Üniversitesinde harcama yetkilisi mutemetlerince BAP kapsamında açılan avanslardan süresinde mahsup edilmeyenler olduğu görülmüştür.

Mahsup süresini aşan avansların hesaplanacak faizleri ile birlikte 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabından 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına (asıl alacak ve faizi alt kodlar itibariyle) aktarılması gerekmektedir. Ancak Üniversitede bu işlemin de kimi zaman yapıldığı kimi zaman yapılmadığı görülmüştür.

Her mutemet işin tamamlanmasından sonra sürelerin dolmasını beklemeksizin avans artığını iade etmesi, henüz mahsubunu yaptırmadığı harcamalara ait belgeleri vererek ve varsa artan parayı iade ederek mahsubu kapatmak zorundadır.

Kamu idaresi cevabında; "Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında verilen avanslardan mahsup süresini aşanlar Üniversitemiz Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından faiziyle birlikte 162 Bütçe dışı avans ve Krediler hesabından 140 Kişilerden alacaklar hesabına aktarılmaktadır. Ancak bazı avanslarda, mutemetler avans kapatma belgelerini süresinde getirmekte iseler de Yeni Harcama Sistemi ve Yeni Muhasebe Sisteminde meydana gelen aksaklıklardan dolayı avans kapatma işlemi yapılamamıştır. Bu durum avans mutemedi adına mağduriyet oluşturmaması için sistem kaynaklı kapatılmayan avanslar kişi borcuna alınmamıştır.

2018 yılına göre 2019 yılında Yeni Harcama Sistemi ve Yeni Muhasebe Sistemi çok daha iyi durumda olduğundan, bundan sonraki süreçte aynı durum söz konusu olmayacaktır."Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında "Mutemetler avans kapatma belgelerini süresinde getirmekte iseler de Yeni Harcama Sistemi ve Yeni Muhasebe Sisteminde meydana gelen aksaklıklardan dolayı avans kapatma işlemi yapılamamıştır. 2019 yılında Yeni Harcama Sistemi ve Yeni Muhasebe Sistemi çok daha iyi durumda olduğundan, bundan sonraki süreçte aynı durum söz konusu olmayacaktır."Denilmektedir.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR****Tablo 5: FALİYET SONUÇLARI TABLOSU**

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GİDERİN TÜRÜ	2016		2017		2018	
			TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
630	01	Personel Giderleri	274.748.511	53	297.970.844	39	369.272.761	47
630	02	Sos. Güv. Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	45.578.003	26	48.676.317	52	56.948.715	46
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	38.730.091	68	45.349.487	89	45.788.226	21
630	05	Cari Transferler	11.412.185	20	13.379.902	80	17.748.868	88
630	07	Sermaye Transferleri	14.596.267	20	12.192.513	85		
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	233.912	10	323.399	27	162.299	56
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kay. Giderler	52.083	83	132.277	60	24.022	60
630	13	Amortisman Giderleri	12.629.063	34	12.208.109	18	2.339.712	26
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	11.681.182	29	11.427.444	86	19.289.125	86
630	15	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	10.191.727	27	4.109.396	29		
630	20	Silinen Alacıklardan Kaynaklanan Giderler	256.379	62	1.168.500	50	632.332	29
630	25	Kamu İd Bedelsiz Olarak Devr Mali Olmayan Var Kayde Giderleri					25.817	22
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	10.162.157	11	7.862.760	61	16.026.359	37
630	99	Diğer Giderler	280.121	77	4.574.160	32	3.737.197	03
610	03	İndirim, İade ve İskontolar Hesabı					65.692	24
GİDERLER TOPLAMI (B)			430.551.686	20	459.375.115	08	532.061.130	45
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GELİRİN TÜRÜ	2016		2017		2018	
			TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	22.047.348	78	21.473.607	09	24.187.682	71

600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gel.	372.416.542	08	460.264.842	80	527.700.969	89
600	05	Diğer Gelirler	25.681.190	38	28.212.678	15	53.561.008	78
600	11	Değer ve Miktar Değişim Gelirleri	544.569	98	545.975	24	753.223	32
600	25	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Alınan Mali Ol. Var. El. Edilen Gelirler	40.860	18	0	0	0	0
GELİRLER TOPLAMI (A)			420.730.511	40	510.497.103	28	606.202.884	70
FAALİYET SONUCU [A-B] (+ / -)			55.548.361	02	79.945.417	08	74.141.754	25

Tablo 6: BİLANÇO

Kurum Kodu: 01756		Adı: ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ			
AKTİF		HESAPLAR		PASİF HESAPLAR	
N Yılı 2018				N Yılı 2018	
1	DÖNEN VARLIKLAR	174.712.645,38	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	21.850.484,87
10	HAZIR DEĞERLER	19.027.412,67	32	FAALİYET BORÇLARI	5.514.018,56
100	KASA Hesabı	200,89	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	5.514.018,56
102	Banka Hesabı	15.040.050,12	33	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	9.267.142,92
104	Proje Özel Hesabı	3.987.161,66	330	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	1.677.114,85
105	Döviz Hesabı		333	Emanetler Hesabı	7.590.028,07
106	Döviz Gönderme Emirleri Hesabı		36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLE R	6.545.440,55
12	FAALİYET ALACAKLARI	135.386.732,97	360	Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	5.545.140,04
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	133.025.526,19	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	971.381,03
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	2.358.774,30	362	Fonlar ve Diğer Kamu İdareler Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	28.919,48
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	2.432,48	38	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER	233.958,10

				TAHAKKUKLARI	
14	DİĞER ALACAKLAR	1.094.995,49	380	Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı	233.958,10
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	1.094.995,49	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	50.688.760,52
15	STOKLAR	3.679.785,42	43	DİĞER BORÇLAR	1.698.510,26
150	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	3.679.785,42	430	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	1.698.510,26
16	ÖN ÖDEMELER	15.523.451,31	47	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	48.990.250,26
162	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	15.523.451,31	472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	48.990.250,26
18	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	267,52	5	ÖZ KAYNAKLAR	1.531.542.906,68
181	Gelir Tahakkukları Hesabı	267,52	50	NET DEĞER	1.172.838.410,83
2	DURAN VARLIKLAR	1.429.369.506,69	500	Net Değer Hesabı	1.172.838.410,83
24	MALİ DURAN VARLIKLAR	3.727.000,00	51	DEĞER HAREKETLERİ	598.397,82
241	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	4.500.000,00	519	Değer Hareketleri Sonuç Hesabı	598.397,82
242	Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	27.000,00	57	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	283.964.343,78
247	Sermaye Taahhütleri Hesabı	-800.000,00	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	283.964.343,78
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	1.424.674.670,71	59	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	74.141.754,25
250	Arazi ve Arsalar Hesabı	529.076.547,29	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	74.141.754,25
251	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	1.909.661,22			
252	Binalar Hesabı	641.301.822,17			
253	Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	157.411.758,54			
254	Taşıtlar Hesabı	2.647.979,50			
255	Demirbaşlar Hesabı	89.175.715,50			
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-90.431.506,41			
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	93.582.692,9			
26	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	942.635,97			
260	Haklar Hesabı	3.312.132,9			
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-2.369.496,93			
29	DİĞER DURAN VARLIKLAR	25.200,00			
294	Elden Çıkarılacak	4.760.089,90			

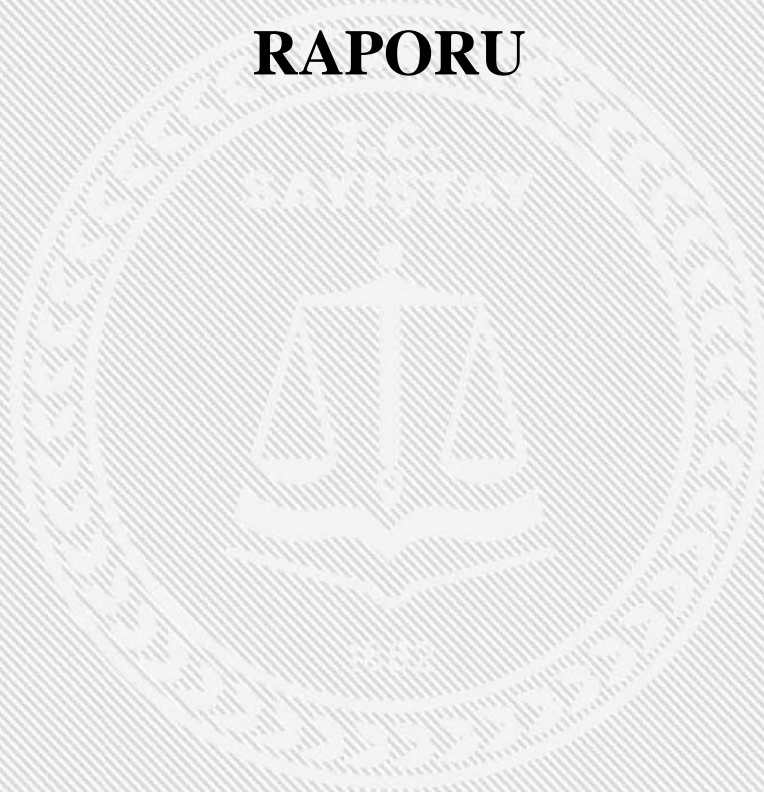
	Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı				
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-4.734.889,90			
AKTİF TOPLAMI			PASİF TOPLAMI		
1.604.082.152,07			1.604.082.152,07		
Bilanço Dipnotları					
910	Teminat Mektupları Hesabı	2.613.930,82			
911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	22.613.930,82			
914	Verilen Teminat Mektupları Hesabı	4.810.741,63			
915	Verilen Teminat Mektupları Karşılığı Hesabı	4.810.741,63			
920	Gider Taahhütleri Hesabı	173.328.372,34			
921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	173.328.372,34			
948	Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	19.579.982,12			
949	Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı	19.579.982,12			
	962 Bilimsel Projeler Hesabı	36.926.449,27			
	963 Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabı	36.926.449,27			
	998 Diğer Nazım Hesaplar Hesabı	19.663.974,82			
	999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	19.663.974,82			

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
İç Kontrol Sistemi Yapılandırma Çalışmalarının Tamamlanmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	

Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Kapsamında Alınan Dayanıklı Taşınırın Proje Tamamlandıktan Sonra Ambara İade Edilmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	Bu yıl raporun 2. bulgusu olarak konu ele alındı.
Banka Hesapları Arası Aktarmaların Yanlış Muhasebeleştirilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri İle Ayrılmış Amortisman Tutarı Arasındaki Farkın Yıl Sonunda Amorti Edilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Fiilen Atıl Durumda olan Yüksekokulların Bulunması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	
Gayrimenkullerin Cins Tashih İşlemlerinin Yapılmaması, Mali Tablolarda Doğru Bir Biçimde Yer Almaması.	2017	Kısmen Yerine Getirildi	
Vadeli Mevduat Faizi Gelirlerinin Tahakkuk ve Bankanın Uyguladığı Gelir Vergisi Stopaj Tutarlarının Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

**ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	26
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	28
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	29
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	29
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	30
6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	30
7. EKLER.....	38

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2018 YILI BİLANÇOSU (TL)	38
Tablo 2: ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2018 YILI GELİR TABLOSU	40

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Bazı İşletme Birimlerinin Mali Yapısının Bozulması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, döner sermaye kapsamına giren faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla 1750 sayılı Üniversiteler Kanunu'nun "Döner sermaye" başlıklı 74'üncü maddesinin birinci fıkrasına istinaden 1975 yılında kurulmuştur. Daha sonra İşletme, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik'in "Kuruluş" başlıklı 2'nci maddesine istinaden yürürlüğe konulan Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'yle 1999 yılında yeniden yapılandırılmıştır.

Aynı Yönetmelik'in "Faaliyet alanı" başlıklı 2'nci maddesiyle, İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a) *Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından istenecek bilimsel görüş, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak ve bunlara ilişkin raporlar düzenlemek,*

b) *Bilimsel teknik, kültürel, sanatsal, tarım ve sağlık ile ilgili araştırma ve uygulamaları teşvik etmek amacıyla plan, proje uygulama ve danışmanlık hizmetleri vermek, yükseköğretim kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler için seminer, kurs, konferans düzenlemek ve alınacak bilimsel sonuçların uygulamasını yapmak,*

c) *Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek birimlerin faaliyet alanlarıyla ilgili mal ve hizmet üretmek ve elde edilen ürünleri önceden Rektörün onayı alınmak suretiyle pazarlamak ve satmak,*

d) *İşletmenin kuruluş amacına ve Yükseköğretim Kanununun amaç ve ilkelerine uygun diğer çalışmalar yapmak,*

Olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İşletme yönetimi ve teşkilatı, yönetim kurulu (Üniversite Yönetim Kurulu), yürütme kurulu, üst yönetici (Rektör), işletme müdürü, işletme müdür yardımcısı, harcama yetkilileri, gerçekleştirme görevlileri, veznedar, taşınır kayıt ve kontrol yetkilileri, mutemetler, memurlar

ve işçilerden oluşmaktadır. İşletme bünyesinde 45 birim faaliyet göstermektedir.

Kurumun saymanlık hizmetleri, T. C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye Saymanlığı tarafından yürütülmektedir.

İşletme Müdürlüğünde memur statüsünde 4 kişi sağlık teknikeri, 2 kişi tekniker, 2 kişi elektrik teknisyeni, 7 kişi memur ve 8 kişi hizmetli, 4 kişi sözleşmeli personel ve 1914 kişi işçi olarak görev yapmaktadır.

İşletmenin, T. C. Milli Eğitim Bakanlığı, T. C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, T. C. Sosyal Güvenlik Kurumu ve Yükseköğretim Kurulu ile ilişkisi bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

İşletmenin gelir bütçesi, Mal ve Hizmet Gelirleri ve Diğer Gelirlerden; gider bütçesi ise, Personel Giderleri, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri, Mal ve Hizmet Alım Giderleri, Cari Transferler, Sermaye Giderleri ve Ek Ödemeden oluşmaktadır.

2018 Mali Yılı İşletme bütçesinde gelir ve gider kalemlerinin toplamı, birbirine eşit olup, 405.917.791,00 TL'dir.

2018 yılı bilançosunda İşletmenin sermayesi, 27.000,00 TL, toplam aktif büyüklüğü ise, 161.584.803,87 TL olarak yer almaktadır. Döner sermaye gelir toplamı, 408.160.740,57 TL, gider toplamı, 439.161.087,46 TL olup; 2018 yılsonu itibariyle 31.000.346,89 TL zarar gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

İşletme işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ve bu işlemlere ilişkin mali rapor ve tabloların düzenlenmesi, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yapılmaktadır.

Muhasebeleştirme ve raporlama işlemleri, T. C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar’ın 8’inci maddesinde yer

alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çukurova Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Bazı İşletme Birimlerinin Mali Yapısının Bozulması

Döner Sermaye İşletmesi birimlerinin 2016, 2017 ve 2018 yıllarına ait Mizan Cetvelleri, Bilançoları ile Gelir Tablolarının analitik olarak incelenmesi sonucunda;

A) Üniversite Hastanesinin 320 Satıcılar Hesabındaki tutarların, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında sırasıyla, 234.704.251,31 TL, 282.631.287,07 TL ve 214.361.747,00 (T. C. Hazine ve Maliye Bakanlığı vasıtasıyla yapılandırılan 128.309.300,25 TL ile birlikte 342.671.047,25 TL) TL olduğu; bu borçları ödeyecek olan varlıkların (Kasa, Banka ve Alacak Hesapları) ise, sırasıyla 41.791.769,48 TL, 39.659.969,16 TL ve 54.781.016,51 TL olduğu ve Satıcılar Hesabı haricinde de bazı kısa vadeli yabancı kaynakların (Borçların) da bulunduğu, tespit edilmiştir.

Yapılan incelemede; Hastane, satın aldığı ilaç ve tıbbi malzemelerin ödemesini, önceki dönemlerde zamanında yapıyorken, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında bu durumun ortadan kalktığı; borç stokunun sürekli bir şekilde artmasının sonucu olarak ödeme vadelerinin 4 yıla kadar uzadığı, anlaşılmıştır. Hastane borç yapısındaki bozukluk, T. C. Hazine ve Maliye Bakanlığından alınan borçla bir nebze düzelse de; sorun, tam anlamıyla çözüme kavuşturulamamıştır.

Yine Hastanenin 2016, 2017 ve 2018 yılı zararlarının, sırasıyla 95.210.397,18 TL, 67.502.107,10 TL ve 30.539.349,56 TL olduğu, görülmüştür. Zararlar, yıllar itibariyle azalsa da; borç tutarlarının, bu azalmadan fazla artması nedeniyle mali durumun daha da kötüleşmesinin önüne geçilememiştir.

En önemli kazancı Sosyal Güvenlik Kurumu ödemeleri olan ve başka önemli bir gelir kaynağı olmayan Hastanenin, kısa vadede gelirlerini, dolayısıyla varlıklarını büyük oranlarla arttırma imkânı bulunmamaktadır. Artan ödeme vadesi nedeniyle mal ve malzeme fiyatlarına

eklenecek vade farkı ve uzun ödeme vadeleri nedeniyle daha az sayıda firmanın ihalelere katılması sonucu oluşacak eksik rekabet; mal ve malzeme fiyatlarını, daha da arttıracak ve borçların ve zararların, her geçen gün daha büyük oranlarla artmasını, kaçınılmaz kılacaktır.

Diğer taraftan bu sorun, sağlık hizmeti sunulabilmesi için gerekli alımların, yerinde ve zamanında yapılamamasına yol açabilecek ve Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Balcalı Hastanesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği'nin,

“Merkezin amacı” başlıklı 5’inci maddesinin, “(1) Merkezin amacı; (...), stratejik plan ve hedefler çerçevesinde, toplam kalite kavramı ile kaliteli sağlık hizmeti üretilmesini sağlamaktır.”

“Merkezin görevleri” başlıklı 6’ncı maddesinin, “(1) Merkezin görevleri şunlardır.

(...)

c) Türkiye’deki ve diğer ülkelerdeki sağlık ve araştırma standartlarını izleyerek nitelikli sağlık hizmeti sunmak,

(...)

Hükümleri gereği sağlık hizmetlerinin, kaliteli ve nitelikli olarak yürütülmesine de engel teşkil edecektir.

Ayrıca bu durum, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 58’inci maddesinin (i) bendinin, *“Döner sermaye işletmesi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, kaynakların ekonomik, verimli ve tasarruflu kullanılması esastır. Yapılacak olan ödemelerde gelir-gider dengesinin gözetilmesi zorunludur.”* hükümlerine de aykırılık teşkil etmektedir.

Dolayısıyla Üniversite Hastanesinin kârlılığının temini veya zararının önlenmesi için gelir-gider dengesinin gözetilmesi gerekmektedir. Bu durum, İşletme biriminin devamlılığı açısından son derece önemlidir. Aksi halde mevcut durumun, gelecekte faaliyetlerin yürütülmesinde sıkıntılara neden olacağı açıktır.

B) Adana Meslek Yüksekokulunun 2016, 2017 ve 2018 yılı zararlarının, sırasıyla 55.517,09 TL, 64.799,83 TL ve 73.419,73 TL olduğu,

Merkez Döner Sermaye Atölyelerinin 2016, 2017 ve 2018 yılı zararlarının, sırasıyla 704.588,75 TL, 840.334,94 TL ve 945.290,95 TL olduğu,

Görölmüştür.

Yüksekokulun kısa vadeli borç toplamının (Merkez ve Şubeler Cari Hesabı hariç), 2016, 2017 ve 2018 yıllarında sırasıyla, 287.749,64 TL, 339.585,40 TL ve 399.635,25 TL olduğu; bu borçları ödeyecek olan varlıkların (Kasa, Banka ve Alacak Hesapları) ise, sırasıyla 50.079,71 TL, 37.115,64 TL ve 23.745,76 TL olduğu,

Atölyelerin kısa vadeli borç toplamının (Merkez ve Şubeler Cari Hesabı hariç), 2016, 2017 ve 2018 yıllarında sırasıyla, 2.949.359,66 TL, 3.748.505,65 TL ve 4.709.833,55 TL olduğu; bu borçları ödeyecek olan varlıkların (Kasa, Banka ve Alacak Hesapları) ise, sırasıyla 141.015,55 TL, 99.826,60 TL ve 115.863,55 TL olduğu,

Tespit edilmiştir.

Yukarıda verilen rakamlardan anlaşılacağı üzere söz konusu birimler, zarar ve borç yapısı açısından sürekli daha da kötüye giden bir sarmalın içine girmiş bulunmaktadır.

Ayrıca bu durum, 2547 sayılı Kanun'un 58'inci maddesinin (i) bendi hükümlerine de aykırılık teşkil etmektedir.

Dolayısıyla adı geçen birimlerin kârlılığının temini veya zararının önlenmesi için gelir-gider dengesinin gözetilmesi gerekmektedir. Bu durum, İşletme birimlerinin devamlılığı açısından son derece önemlidir. Aksi halde mevcut durumun, gelecekte faaliyetlerin yürütülmesinde sıkıntılara neden olacağı açıktır.

C) Ziraat Fakültesinin 2016 ve 2017 yıllarında sırasıyla 4.223.805,94 TL ve 114.249,08 TL zarar ettiği, 2018 yılında 1.046.616,68 TL kâr elde ettiği, görölmüştür.

Fakültenin kısa vadeli borç toplamının (Merkez ve Şubeler Cari Hesabı hariç), 2016, 2017 ve 2018 yıllarında sırasıyla, 5.715.931,91 TL, 6.769.697,07 TL ve 8.706.853,75 TL olduğu; bu borçları ödeyecek olan varlıkların (Kasa, Banka ve Alacak Hesapları) ise, sırasıyla 1.685.143,20 TL, 1.965.951,87 TL ve 2.204.673,29 TL olduğu, tespit edilmiştir.

Görüleceği üzere, Birim borçları, bir önceki yıla nazaran daha yüksek oranda ve miktarda artışlar sergilemiştir (2017 yılında %18,4-1.053.765,16 TL ve 2018 yılında %28,6-1.937.156,68).

Bu borçları karşılayacak varlıklar ise, aynı oran ve miktarda artış göstermemiştir (2017 yılında %16,7-280.808,67 TL ve 2018 yılında %12,1-238.721,42).

Her ne kadar Fakülte yıllar itibariyle zarardan kâra geçse de; borç yapısındaki bozukluğu giderememiş; ödemelerini zamanında karşılama ve İşletme faaliyetlerini sürdürme açısından riskli bir hale gelmiştir.

Bu nedenle İşletmenin, 2547 sayılı Kanun'un 58'inci maddesinin (i) bendi hükümleri gereklerini yerine getirmediği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “A) Yaşanan ekonomik kriz ve döviz kurlarındaki yükselişler, tıbbi cihaz ve malzemeler ile hizmet alımlarını olumsuz yönde etkilemektedir.

Bu durum, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 19'uncu maddesine göre gerçekleştirilen açık ihalelere yansımakta; ihalelere katılım sağlanamamaktadır.

İdare, kamu yararını gözeterek kamu hizmetinin kesintiye uğramaması için 4734 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinde öngörülen ihale usulleri ile temin edemediği mal ve hizmet alımlarını, aynı Kanun'un 22'nci maddesi uyarınca “Doğrudan temin usulü” ile gerçekleştirmektedir. Bu ise, kurlardaki artışa paralel olarak mal ve hizmet fiyatlarının artışına neden olmaktadır.

Bununla birlikte, Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) fiyatlarının çok uzun bir süredir sabit olması ve günün koşullarını karşılamaması, hastane gelirlerinde bir artışa engel teşkil etmektedir.

Öte yandan Tıp Fakültesi Hastanelerinin, diğer işletmeler gibi görülemeyeceği, kar / zarar hesabına göre işletilemeyeceği de açıktır.

Bunlara ek olarak Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklardaki artışın nedenleri; ihaleye giren firmaların geçici ve kesin teminatların bu hesaplarda izlenmesi (326), personel giderlerinin (ıcap, nöbet, ek ödeme, maaş, yolluk, katkı payları, kıdem tazminatı, avans, sosyal güvenlik kesintileri) asgari ücret artışına paralel olarak artması ve geçmişte taşeron işçi statüsünde bulunan personele, 696 sayılı KHK ile kadro verilmesiyle birlikte toplu iş sözleşmesiyle sağlanan yeni sosyal ve mali haklarla yeni gider kalemlerinin ortaya çıkmasıdır. Mal ve hizmet alımlarının tutar ve miktar olarak yüksek olmasının, ödenecek vergileri arttırması ve gelirlerden kesilen hazine ve BAP payları, Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklardaki artışın diğer sebepleridir.

B-1) Adana Meslek Yüksekokulunda 2004 yılında başlatılan ve döner sermaye kapsamında yürütülen uzaktan öğretim hizmetleri gelirleri, 2547 sayılı Kanun'un 46'ncı

maddesinde, 25.02.2011 tarihli Resmî Gazetede yayınlanan 6111 sayılı Kanun'un 172'nci maddesi ile yapılan değişiklik sonucu özel bütçeye devredilmiştir.

Bundan dolayı birimden maaş almakta olan 2 memur ve 1 daimî işçinin maaşlarının, uzaktan öğretim bütçesinden karşılanma imkânı kalmamış ve bu durum, bir yazıyla Rektörlük Makamına arz edilmiştir. Rektörlük Makamınca çalışanların ücretlerinin, Döner Sermayeden karşılanması uygun görülmüş; 2 memur personelin maaşları, 2014 yılında Yüksekokul kadrolarına atanana kadar ödenmiş ve işçi personelin ödemelerine ise, aynı şekilde devam edilmiştir.

İşçi personelin çalıştığı alanla ilgili döner sermayesi olan bir birime kadrosunun aktarılması için Rektörlük Makamına yapmış olduğumuz yazışmalar, sonuçsuz kalmıştır.

Günümüz itibarıyla; birimimizi, kârlı duruma geçirme veya zararının bertaraf edilmesi ihtimali bulunmamaktadır.

B-2) Merkezi Döner Sermaye İşletme Birimi (Rektörlük Atölyeleri), çalışma şekli ve organizasyon yapısı nedeniyle Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığına bağlı Bakım-İşletme Şube Müdürlüğü ile benzer işler yapmaktadır. Ayrıca, Devlet Malzeme Ofisi satışları ve özel sektördeki teknolojik gelişim, birimimizin rekabet gücünü neredeyse sıfıra indirgemıştır. Dolayısıyla mevcut şartlarda birimimizin, gelir getirici faaliyet yürütmesi pek mümkün görülmemektedir. Bu durum, Rektörlüğe defaten yazılan yazılarla bildirilmiş ve sonuç olarak Çukurova Üniversitesi Yönetim Kurulu, 07.01.2014 tarihinde problemin çözümüne yönelik kararı almıştır.

07.01.2014 tarihli ve 4 sayılı kararla; üniversite bünyesindeki döner sermaye işletme birimleri tarafından gelirlerinden, belirli oranlarda pay aktarılması ve Merkez Döner Sermaye İşletmesinde görev yapan işçilerin tüm özlük haklarına ilişkin giderlerin, bu paylardan karşılanması öngörülmüştür.

Aktarılan payların, Merkezi Döner Sermaye İşletme birimine bütçe geliri kaydı yapılmadığı Müdürlüğümüzce tespit edilmiştir. Mali tablolarda ciddi zarar görünmesinin ana nedeninin, yapılmayan bu bütçe geliri kaydı olduğu düşünülmektedir.

Bu hatanın tekrar etmemesi için Saymanlık Müdürlüğü ile gerekli yazışmalar yapılacak olup, bundan sonraki dönemlerde bu tarz hatalara meydan verilmemesi için gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanacaktır.

C) Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Araştırma ve Uygulama Çiftliği, Fakülte Kurulunun 06.03.1980 tarih ve 213/7 sayılı kararı ile mevcut olanaklarla tarımsal üretim yapmak, elde edilen ürünleri değerlendirmek ve pazarlamak, Ziraat Fakültesi Bölümlerinin Araştırma projeleri ile Lisans ve Lisansüstü eğitimi için yer, materyal ve hizmet sağlamak, artık değer yaratarak, Ziraat Fakültesinin yürütmekle yükümlü olduğu hizmetlerini desteklemek amacı ile kurulmuştur. Ziraat Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi kurulduğu yıllardan itibaren uzun yıllar geçmiş ve bu süreç içerisinde Ziraat Fakültesi öğrenci ve öğretim görevlileri için önemli ve faydalı bir eğitim, öğretim ve staj alanı; bünyesindeki atölyeler sayesinde de genel anlamda tüm Üniversite için değerli bir hizmet birimi olmuştur.

İşletmenin işçilik giderleri, kuruluşundan itibaren uzun dönem Üniversitenin daimi işçi kadroları eliyle sağlanmış, o yıllarda tarım ve hayvancılığın piyasa değeri daha yüksek olduğu ve genel ekonomik yapı daha az sıkıntılı olduğu için; büyük borç yüklerinin altına girmek zorunda kalmamış, kendi içinde dengesini yıllarca devam ettirmiştir. Ancak, özellikle son on yıl içerisinde uygulanan ekonomik politikalar ve devletin tasarruf tedbirleri nedeniyle; daimi işçilerinin emekli olması ve yerlerine yenilerinin gelmemesi, işçilik maliyetlerinin tamamının işletmenin bütçesinden karşılanması gerekliliğini doğurmuş; tarım ve hayvancılığın ülke genelindeki piyasa değerinin düşmesi, genel ekonomik konjonktürün bozulması, özellikle Araştırma-Geliştirme ve Bilimsel Projelerin de önemli bir alt yapı ve materyal kaynağı olan canlı hayvan popülasyonlarının devamlılığını ve üretkenliği sürdürmek için gerekli dışa bağlı kaynakların maliyetlerinin (özellikle gübre, akaryakıt ve yem giderlerinin maliyetlerinin yüksek oranda artmasına) ve işletmenin üzerindeki diğer yüklerin (eğitim ve öğretime verilen mecburi destekler) artması mali yapısının bozulmasına neden olmuştur.

Yıllar itibariyle borç tutarları ve bunları karşılama oranları, dalgalanma gösteriyor olsa da; 2013 yılından itibaren kullanılmaya başlanan DMİS kayıt sisteminin doğru kullanımında, sistemle ilgili eğitimlerin çok yetersiz olması ve sistemin, bir tarım işletmesinin kayıtlarının tutulması amaçlı tasarlanmaması nedeniyle çokça eksiklerinin bulunması sebebiyle oluşan sıkıntılar, sistemi kullanan personelin kendi çabalarıyla yıllar içinde giderilmeye çalışılmıştır.

Özellikle üretilen ürünlerin maliyetlendirilmesini ve bunlarla ilgili kayıtların sisteme doğru şekilde yansıtılmasını sağlamak amacıyla 2019 yılında ayrıntılı bir maliyet muhasebesi programının faaliyete geçirilmesi için çalışma başlatılmıştır. Ayrıca; üretim dışı alımların en aza indirilmesi için gerekli itina gösterilmektedir. Bundan sonra da gösterilmeye devam edilecektir.

Her ne kadar sıkıntılı bir mali yapı gösterse de, işletmenin, eğitim ve öğretim için önemi yadsınamaz bir değeri bulunmaktadır. Bu amaçla varlığının devam ettirilmesi temel misyonumuzdur. Bu süreç içinde işletmenin üzerindeki üretim dışı yüklerin azaltılması konusunda da idari birimlerinde gereken hassasiyeti göstermeleri büyük önem taşımaktadır.”

İfadelerine yer verilmektedir.

Sonuç olarak A-C) Kamu İdaresinin cevabında yer alan Üniversite Hastanesi ile Ziraat Fakültesinin mali yapılarının bozulması ile ilgili hususların tamamı, yerinde ve geçerli gerekçelerdir. Ancak; bu mali yapıyla söz konusu birimlerin, nitelikli ve kaliteli bir hizmet sunmaya uzun süre devam etmesi olanaksızdır.

Bu nedenle; birimlerin mali açıdan sağlıklı bir mali yapıya kavuşturulması için yetkili merciler nezdinde gerekli girişimlerin bulunulmasının doğru olacağı düşünülmektedir.

B) Adana Meslek Yüksekokulu ile Merkez Döner Sermaye Atölyelerinin zararları ile ilgili olarak Kamu İdaresi cevabında yer alan hususlar, yerinde ve geçerli gerekçelerdir. Ancak; söz konusu birimlerin mali tablolardaki mali yönden risk oluşturan durumunu ortadan kaldırmamaktadır.

Bu itibarla; cevapta belirtilen iş ve işlemlerin yapılıp yapılmadığı ve birimlerdeki zarar durumunun bertaraf edilip edilmediği, takip eden denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR****Tablo 7: ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2018 YILI BİLANÇOSU (TL)**

AKTİF		PASİF	
1 DÖNEN VARLIKLAR	154.744.332,08	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	268.405.064,94
10 HAZIR DEĞERLER	8.909.962,72	30 MALİ BORÇLAR	10.692.000,00
100 Kasa Hesabı	2.015,67	303 İşletmeler Arası Mali Borçlar Hesabı	10.692.000,00
102 Bankalar Hesabı	8.907.947,05	32 TİCARİ BORÇLAR	218.803.624,40
12 TİCARİ ALACAKLAR	55.813.349,68	320 Satıcılar Hesabı	217.982.029,67
120 Alıcılar Hesabı	45.230.737,70	326 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	821.594,73
121 Alacak Senetleri Hesabı	7.911.124,31	33 DİĞER BORÇLAR	2.614.172,44
123 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	2.546.479,98	335 Personele Borçlar Hesabı	2.208.978,91
126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	125.007,69	336 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı	405.193,53
13 DİĞER ALACAKLAR	12.433.531,55	34 ALINAN AVANSLAR	28.461.228,13
134 İşletmeler Arası Mali Borçlardan Alacaklar Hesabı	10.692.000,00	340 Alınan Sipariş Avansları Hesabı	266.484,91
135 Personelden Alacaklar Hesabı	48.200,28	349 Alınan Diğer Avanslar Hesabı	28.194.743,22
136 Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabı	1.693.331,27	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	7.681.786,51
15 STOKLAR	76.200.699,53	360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	4.305.604,52
150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı	75.731.433,70	361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	1.295.571,87
152 Mamuller Hesabı	469.265,83	362 Ödenecek Döner Sermaye Yükümlülükleri Hesabı	1.755.604,87
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	1.386.758,60	363 Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabı	40.290,64
180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı	1.386.758,60	369 Ödenecek Diğer Yükümlülükler Hesabı	284.714,61
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	30,00	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	152.253,46
197 Sayım ve Tesellüm Noksanları Hesabı	30,00	393 Merkez ve Şubeler Cari Hesabı	-390.000,00
2 DURAN VARLIKLAR	6.840.471,79	399 Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı	542.253,46

		Kaynaklar Hesabı	
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	4.396.312,83	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	128.309.300,25
253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	528.017,84	40 MALİ BORÇLAR	128.309.300,25
255 Demirbaşlar Hesabı	4.250.280,98	404 Hazineye Olan Mali Borçlar	128.309.300,25
257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-381.985,99	5 ÖZ KAYNAKLAR	-235.129.561,32
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	2.444.158,96	50 ÖDENMİŞ SERMAYE	27.000,00
280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı	2.444.158,96	500 Sermaye Hesabı	27.000,04
		501 Ödenmemiş Sermaye Hesabı (-)	-0,04
		57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	30.934.815,14
		570 Geçmiş Yıllar Kârları Hesabı	30.934.815,14
		58 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	-235.091.029,57
		580 Geçmiş Yıllar Zararları Hesabı (-)	-235.091.029,57
		59 DÖNEM NET KARI/ZARARI	-31.000.346,89
		590 Dönem Net Kârı Hesabı	2.246.760,78
		591 Dönem Net Zararı Hesabı (-)	-33.247.107,67
TOPLAM	161.584.803,87	TOPLAM	161.584.803,87

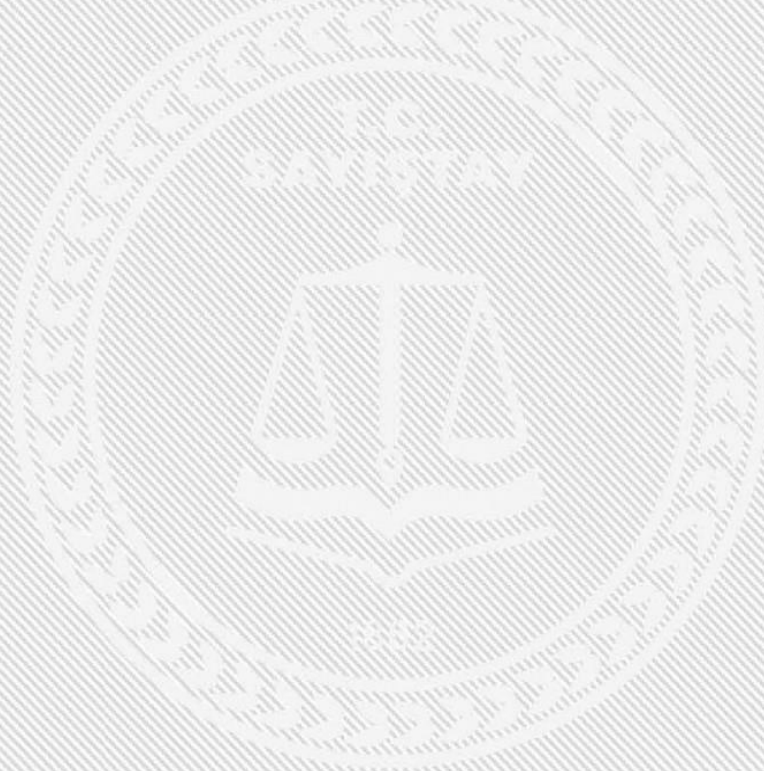
Tablo 8: ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2018 YILI GELİR TABLOSU

		TL
	A-BRÜT SATIŞLAR	406.419.662,83
600	Yurt İçi Satışlar	384.433.450,06
602	Diğer Gelirler	21.986.212,77
	B-SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	1.056.729,41
610	Satıştan İadeler (-)	1.056.729,41
	C-NET SATIŞLAR	405.362.933,42
	Ç-SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	387.166.634,70
620	Satılan Mamuller Maliyeti (-)	4.978.003,08
622	Satılan Hizmet Maliyeti (-)	382.188.631,62
	BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	18.196.298,72
	D-FAALİYET GİDERLERİ (-)	35.370.372,11
632	Genel Yönetim Giderleri (-)	35.370.372,11
	FAALİYET KARI VEYA ZARARI	-17.174.073,39
	E-DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	360.812,77
642	Faiz Gelirleri	45.206,30
646	Kambiyo Kârları	1.068,91
649	Diğer Olağan Gelir ve Kârlar	314.537,56
	F-DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)	15.554.479,58
659	Diğer Olağan Gider ve Zararlar (-)	15.554.479,58
	OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	-32.367.740,20
	G-OLAĞAN DIŞI GELİR VE KARLAR	1.380.264,97
679	Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	1.380.264,97
	Ğ-OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	12.871,66
681	Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	12.717,89
689	Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	153,77
	DÖNEM KARI VEYA ZARARI	-31.000.346,89
	H- DÖNEM KARI VERGİ ve DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI (-)	0
	DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	-31.000.346,89

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Diş Hekimliği Fakültesine Ait Tıbbi Malzemelerin Sevk ve İdaresinin Yeterli Düzeyde Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Ziraat Fakültesi Araştırma ve Uygulama Çiftliğine Ait Hesap ve İşlemlerde, Bazı Mevzuata Aykırı Hususların Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	42
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	43
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	43
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	43
5. GENEL DEĞERLENDİRME.....	44
6. DENETİM BULGULARI.....	45

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Performans Hedef ve Göstergelerinde Meydana Gelen Sapmaların Nedenlerine Yer Verilmemesi;

1. ÖZET

Bu rapor, Çukurova Üniversitesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanun'un 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay "hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim" olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Çukurova Üniversitesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2014- 2018 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Üniversitenin 2014-2018 dönemine ait Stratejik Planı, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu, mevcudiyet, zamanlılık ve sunum kriterlerine göre incelenmiştir.

Bu inceleme sonucunda; Performans Programının, açıklama bölümüne yer verilmemesi nedeniyle performans Programı sunum kriterini kısmen sağladığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca, Stratejik Plan ve Performans Programı, performans bilgisinin içeriğine yönelik kriterlerden ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma yönleriyle değerlendirilmiştir.

Değerlendirme neticesinde; Stratejik Plandaki ve Performans göstergelerin, performans hedefiyle ilgili ,ölçülebilir ve iyi tanımlanmış olduğu görülmüştür.

İdare Faaliyet Raporu da, tutarlılık, doğrulanabilirlik ve geçerlilik yönleriyle incelenmiştir.

Faaliyet raporunda, mevcudiyet, zamanlılık, doğrulanabilirlik ve tutarlılık kriterlerinin karşılandığı, görülmüştür.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Çukurova Üniversitesi'nin yayımladığı 2014-2018 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

Çukurova Üniversitesi'nin 2014-2018 tarihlerine ilişkin Stratejik Planını zamanında hazırlayarak “**mevcudiyet**”, “**zamanlılık**” ve “**sunum**” kriterini yerine getirdiği görülmüştür. Üniversitenin 2014-2018 dönemine ait Stratejik Planında yer alan hedeflerin ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerine göre değerlendirilmesi neticesinde; stratejik amaç ile ilgili, ölçülebilir ve iyi tanımlanmış olduğu kanaatine varılmıştır.

Çukurova Üniversitesi'nin 2018 yılına ilişkin Performans Programını zamanında hazırlayarak “**mevcudiyet**” ve “**zamanlılık**” kriterini yerine getirdiği, ancak Performans Programının, açıklama bölümüne yer verilmemesi nedeniyle sunum kriterini kısmen sağladığı değerlendirilmiştir.

Programda yer alan hedef ve göstergelerin ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerine göre değerlendirilmesi neticesinde, hedeflerin tamamının stratejik amaçlarla ilgili, iyi tanımlanmış , ölçülebilir olduğu görülmüştür.

Çukurova Üniversitesi'nin 2018 yılına ilişkin Faaliyet Raporunu zamanında hazırlayarak “**mevcudiyet**”, “**zamanlılık**” ve “**sunum**” kriterlerini yerine getirdiği görülmüştür .

Çukurova Üniversitesi bünyesinde, veri kayıt sisteminin süreçleri ve bu süreçlere ilişkin sorumlular her birim için ayrı ayrı belirlenmiştir. Kamu idaresi veri toplama, analiz ve işleme süreçlerine ilişkin risk değerlendirmesi yapmıştır. Veri toplama, analiz ve işleme süreçleri yazılı hale getirilerek personele açık ve net bir şekilde aktarılmış, veri kayıt sisteminin hazırlanmasında yüklenicilerin istihdam edildiği bir durum söz konusu olmamıştır. Sistem faaliyet sonuçlarının ölçümüne ilişkin tüm unsurları kapsamaktadır. Kamu idaresi, veri işleme ve analize yönelik risklere dair kendi değerlendirmesini yapmış, veri kayıt sistemlerinin yönetiminde ve işletilmesinde teknik uzmanlar da bulundurmıştır. Kayıt sistemi raporlanan verilerin doğruluğunu etkileyecek düzeyde karmaşık olmamakla beraber veri kayıt sistemi yakın bir zamanda kurulmuş ve kayıt sisteminde önemli değişiklikler yapılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 1: Performans Hedef ve Göstergelerinde Meydana Gelen Sapmaların Nedenlerine Yer Verilmemesi;

Çukurova Üniversitesi 2018 Yılı İdare Faaliyet Raporunda Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğe aykırı olarak performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinde meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmediği değerlendirilmiştir.

10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 41'inci maddesine dayanılarak hazırlanmış olan; Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18'inci maddesinin 2'nci bendinde;”

Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir “hükmü yer almaktadır.

Bu nedenle, hedef gerçekleştirmelerinde sapmalar olması durumunda Kurum, sapma nedenlerini mantıklı ve inandırıcı gerekçelerle ifade etmelidir.

Oysa İdare Faaliyet Raporunun incelenmesinde sapmanın nedeni ve sapmaya karşı alınacak önlemler konusunda hiçbir açıklamanın yer almadığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemiz 2018 yılı İdare Faaliyet Raporunda performans hedef ve göstergelerinde meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmediği

bildirilmiş olup, bundan sonra bulguda belirtilen hususlara dikkat edilerek, bulgu doğrultusunda işlem tesis edilecektir." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında özetle "Bundan sonra bulguda belirtilen hususlara dikkat edilerek, bulgu doğrultusunda işlem tesis edilecektir." Demektedir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

